

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 50
Egy órára 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többeszer
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel.

A debreczeni tanyabirtokok szabad forgalmának korlátozása.

II.

A debreczeni tanyabirtokok szabad forgalmát korlátozó szabályrendelet a tegnap e tárgyban közlött cikk szerint statutum alkotási, közjogi, közigazgatási jogi, politikai szempontból helytelen.

Tarthatatlan azonban az magánjogi és nemzetgazdasági szempontból is.

A tulajdonjogot akként korlátozni, mint ahogy e statutum a tanyabirtokok szabad rendelkezési jogát s az általános szerzési képességet serti: — nem lehet.

Ismer a magánjog eseteket arra, hogy a tulajdonjog közérdek vagy magánérdek szempontjából korlátozható. Ezek az esetek azonban olyan egyenként felsorolt esetek, a miket törvény ellenére szaporítani senkinek sem lehet, és ezek között az esetek közt nincs egy sem, a melynek keretébe ez a statutum bele volna szorítható.

Senki tulajdonjogát nem lehet megszorítani akként, hogy vagyona egyik vagy másik alkatrészét csak bizonyos meghatározott szűk körben teheti eladóvá. Alig pár száz olyan ember van a világon, a kinek debreczeni polgári oklevele és háza van. Hogy lehet hát valakit arra kényszeríteni, hogy csak pár emberrel állhasson szóba, ha tanyáját eladni akarja, ellenben az ország többi 18 millió lakójának azt eladni ne lehessen?

Még nagyobb absurdum keletkezik, ha ehhez még azt is hozzá vesszük, hogy mi történik akkor, ha egy »külföldi« vagy nem háztulajdonos és nem okleveles polgár akarja kedvezőbb fizetési felrétekekkel, nagyobb vételárért megvenni a debreczeni tanyabirtokot? Lehet-e helyes jogászai gondolkodással arra szorítani valakit, hogy kénytelen legyen valamit olcsóbban, rosszabb feltételek mellett eladni valakinek csupán azért, mert annak már valahol háza van s valahol polgári oklevelet szerzett magának? Lehet-e szó ekként a polgárság jólétének emeléséről? Hiszen ha a polgár tanyáját egy vagy más okból eladni kénytelen, akkor van jóléte megóva, ha a szabad forgalom által azt tesszük lehetővé, hogy minél magasabb árért adhassa el birtokát, nem pedig azzal, hogy kijelöljük, hogy azt az ingatlant kizárólag kinek adhatja el — akkor is, ha arra esetleg — nem ugyan okleveles polgár, de jobb vevője volna!

Van-e értéke ezenkívül az oly statutumnak, a mit örökösödés esetén

a hagyatéki bíróság, árverés esetén a telekkönyvi hatóság soha legkisebb figyelemre sem méltat?

A hagyatéki bíróság, valahányszor debreczeni tanyabirtok képezi az örökség tárgyát, sohasem keresi azt, hogy vajjon az örökösnek — az örökösöknek van-e házuk Debreczenben és van-e polgári oklevelük s mindannyiszor átadja a hagyatéket a jogosult örökösnek akkor is, ha az soha még színét sem látta Debreczennek.

Ha egy debreczeni tanyabirtok árverésre kerül, sohasem kérdi a legtöbbet ígérőtől a telekkönyvi hatóság, hogy van-e háza és polgári oklevele ebreczenben. Bekebelezi az árverési vevő tulajdon jogát úgy, mintha ezt a statumot soha sem látta volna, mintha az a telekkönyvekbe soha be sem kebelezetett volna.

Azt mondja a statutum, hogy tanyabirtokot csak házzal bíró okleveles polgár »birtokolhat«. Mégis ha ajándékozás útján jut valaki ilyen tanyabirtokba: a telekkönyvi hatóság semmi figyelembe sem veszi a korlátozó feljegyzést, bekebelezi a statutum dacára is a megajándékozott tulajdon jogát a nélkül, hogy keresné, hogy vajjon van-e az illetőnek Debreczenben háza, van-e polgári oklevele?

Ézért történt meg nem egyszer, hogy az, aki tanyabirtokot vett — nem adásvevési szerződést kötött az eladóval, hanem kifizette a vétel árát, aztán ajándékozás czimén ruháztatta magára a birtokot. Igaz, hogy így több volt a kincstárnak fizetendő illeték, de nem kellett sem házat venni, sem a polgári oklevél magas díját fizetni; de az új szerző még így is jobban jött ki, mintha a statumnak igyekezett volna eleget tenni.

Van-e hát értelme, van-e hát értéke az olyan statumnak, a mit a bíróság sem örökösödés, sem ajándékozás, sem árverés esetén nem respektál? a min számtalan esetben tul teszi magát a bíróság? Nincs!

Avagy tud-e valaki példát arra, hogy valakitől elvették volna a tanyabirtokra szerzett tulajdon jogát azért, mert elköltözött Debreczenből, mert házat időközben eladta, vagy elvesztette debreczeni polgári minőségét?

Régen, többen úgy játszották ki és kerülték meg a statutumot, hogy az adásvételi ügyletet ajándékozási szerződés köpönyegébe burkolták, vagy pedig vettek egy olcsó házrészt, vagy színlelt ügyletkötéssel a nevékre irattak egy házat s megfizették a polgári oklevélért

járó taksát. Mikor aztán nevükön állott a házrészt, a tanyabirtokra is bekebeleztették tulajdon jogukat, rendben lévén, vissza bocsátották a házat előbbi gazdája tulajdonába s a kecske is jólakott, a káposzta is megmaradt. Az bizonyos, hogy az a néhány tíz forintos bankó, a mibe a kétszeri szerződés és tulajdonjog átiratás került, elveszett; de ezzel sem a polgárság, a tanyabirtokot vásárló gazda jó éte volt emelve, ezzel sem a statutum indokolására felhozott szép frázis öltött testet!

Morális szempontból sem helyes tehát az olyan statutum, a mely egyenesen felhívja a birtokvásárlót arra, hogy hogy azt megkerölje és kijátsza.

Van még egy másik ilyen erkölcsi oldala is a kérdésnek. A város feltétlenül jogosult arra, hogy a polgári oklevélért taksát szedjen attól, aki ilyen kér. Helyeselhető-e azonban az, hogy mindenki aki tanyabirtokot akar venni, e statummal mintegy kényszerítsük arra, hogy a polgárok tisztas soráha belépjen, hogy az oklevél magas árát megfizettessük azzal is, aki arra soha sem nem vágyott, sem arra érdemet nem szerzett? A polgári oklevél pénzért való adásának a legkritkább esetekben volna szabad csak helyet foglalnia. Adjon a város polgári oklevelet annak, aki arra különösebb érdemeket szerzett; adja azt a polgári erények legmagasabb elismerése pálnájaként annak, a kit meg akar tisztelni, meg akar koszorúzni! De adja azt akkor teljesen díjtalanul! Van-e értéke az olyan polgári oklevélnek, a mit boldog-boldogtalan megszerezhet, mihelyt penze van hozzá, hogy a taksát megfizesse?

A házipénztárnak a polgárosítási díjából befolyó bevételét hangsúlyozta minden olyan esetben a város, mikor valaki azért folyamodott, hogy az általa vásárolt tanyabirtokra tulajdon jogának bekebelezését engedje meg a statutum ellenére is s mikor ezt a kérést nem teljesítette és abba a helyzetbe jutott, hogy elutasító határozatát indokolnia is kellett.

A házipénztárnak ilyen bevétele aránylag oly csekély, hogy azt nagyobb és fontosabb érdekek mellett figyelembe venni nem lehet, nem szabad. Az a pár száz frt bevétel, a mi ebből származik, a várost boldoggá nem teszi, az a pár száz frt, a mi ezután elmaradni fog, a várost koldusbotra nem juttatja.

Járja-e az, hogy az átirási városi díjat is — a polgári oklevél díját is — kincstári illetéket is követeljünk attól, aki boldogulni akar? Így mozdítják-e

elő a polgárság jólétének emelkedését? Bőven kárpótolva lesz a város a polgári oklevelek kiadásából származó csekély bevétele elmaradásaért azzal a haszonnal, a mi onnan ered, ha tisztességes, földvásárló, vagyonos gazdálkodó családok beköltözését segíti elő azzal, hogy a forgalom szabadságát biztosítja. A példa azt mutatja, hogy a tanyabirtokot vásárló és beköltözött földmivelő családok diszére és becsületére váltak eddig egytől-egyig városunknak s velők együtt a szorgalom, takarékoság és jólét emelkedett. Nincs tehát semmi ok arra, hogy ilyen családok letelepedését megnehezítsük. Nem gátolni, hanem elősegíteni kell az ilyen beköltözést. Az az okos politika, ha a kis és középbirtokosok létszámát növelni igyekszünk, ha elősegítjük az ilyen vagyonos családok letelepedését.

Attól félnek némelyek, hogy a statutum törlése arra fog vezetni, hogy a tanyabirtokok is éppen úgy felaprózhatók, mint az ondódi vagy az ujosztású földek, s a kis és középbirtokok rovására — mert a tanyabirtokok ebbe az osztályba tartoznak — törpe birtokokká darabolódnak.

Nem csak városi: de nemzeti érdek a középbirtokos osztály fentartása, erősítése. Azonban attól nem kell félni, hogy a statutum törlése azt okozná, hogy a tanyabirtokok törpe birtokokká váljanak.

Ha arra kerülne a sor, azt a statutumot sem lehetne megakadályozni. Mert az nem gátolja meg azt, hogy az örökösök a földet maguk közt — ha tetszik: természetben is fel ne osszák.

De nem kell a törpebirtokot alakulásától — azok számának mértékén túl elszaporításától félni akkor sem, ha a statutum törölve lesz. A tanyabirtokok általában oly messze fekszenek a várostól, hogy nincs mit tartani attól,

hogy azon pár holdnyi kiterjedésű darabokban — okszerűleg használhatók volnának, hogy azokon a gazdálkodás kicsiben úgy volna folytatható, hogy a föld hasznát is hozzon s arra a gazda — éppen a nagy távolság, a közlekedés és a szállítás nehéz volta miatt — rá ne fizessen. A tanyabirtokok tehát már fekvésüknél fogva is arra vannak predestinálva, hogy közgazdaságok maradjanak, mert kizárólag úgy folytatható azokra gazdálkodás, mert egyedül így jövedelmezhetők azok kellőképpen. A törpebirtokok természetes helye a városok térszélességében van. Ilyenek ezentúl is az ondódi, ujosztású és majorsági földek.

Nincs tehát egyetlen oly érv sem, a mely a statutum fentartása mellett volna felhozható, — viszont bármely szempontból tekintjük is ezt a fontos, s a holnapi közgyűlésen szőnyegre kerülő kérdést: helyes jogász itélettel s a birtokos polgárság, a gazdaközönség szempontjából kívánatos és szükséges, hogy ez a minden tekintetben helytelen statutum az összes tanyabirtokok telekkönyvéből egyszer s mindenkorra töröltessék.

dr. Dóczy Emil.

Debreczen nagy város.

— november 28.

I.

Mi is szeretjük hinni, hogy nagyváros ez az ősi czivis fészek, ellenségeink pedig — (szép számmal vannak!) minden alkalommal ezt bizonyítják. A legutóbbi hét szenzációjától a szatmári dologól eltekintve a fővárosi lapok oly sűrűn foglalkoztak Debreczennel, hogy keblünk kezdett az öntudattól dagadozni a nagy népszerűség miatt.

Pedig a fővárosi lapok csak azokat az eseményeket jegyezték fel hasábjaikon, a me-

a kik tudják, hogyan keleikveznek Itáliában a régiségek.

Minek írjak én az antik Róma emlékeiről? Megtették ezt kisebb-nagyobb tudósok kisebb-nagyobb kötetekben jóval én előttem. Minek vezessem én végig olvasóimat a milliókat érő vaticáni szobor- és képgyűjtemények helyiségein? Minek méltassam én Michelangelot, Rafaelt és a többit? A ki ilyesmivel akar foglalkozni, az ne egy hetet töltsön az örök városban, hanem egész életét töltsen ott, s talán még ez is rövid lesz nagy művéhez.

Őszintén szólva engem az antik Románál a modern Róma jobban érdekelt, noha néhány classica-philologus is volt velünk. (Vagy talán ez lett volna az oka?) Engem azok a jelentéktelen apróságok érdekeltek első sorban, a melyek a régi Róma tanulmányozásába merült idegen figyelmét aligha kötötték le. — Néhány ilyen apróságot akarok elmondani.

Ha azt gondolja a nyájas olvasó, hogy kidobván este sáros topánkáját szobájának ajtaja elé, reggelre azt tűndérűjjak fényesre, ragyogóvá varázsojja, igen csalódik. A czipő tisztítás művészetét a művészetek hazájában külön kaszt művei. Minden utcásarkon van egy-kegyet ilyen genie. Asztalkája előtt térdel és erős kopogtatással hívja fel magára a járókelők figyelmét. Két földért (9 fillér) néhány pillanat alatt salónképessé lesz az addig sártól nehéz bakkancs.

Mert sár is van ám szépen. Az utca-

lyel a rendőrség bünlajstromában szerenelték. A jelentősebbekről, a nevezetesebbekről hallgattak.

Pedig van ennek a városnak a gyilkosságok és rablótámadásokon kívül más nevezetessége is. Akad itt a rossz közigazgatásról kezdve a panamáig minden rendű és rangú dolog, a melyről azonban a nagy közönség nem vehet tudomást. Nem pedig azért, mert itt az elv, agyonhallgatni mindent.

Ot van első sorban Papp László uram históriája. Gyenge 36000 korona elsikkasztásával vádolják a derek hivatalnokot, ki pár százezer forint forgalmu üzlet korlátlan feje volt, és sem az ő, sem a város részéről nem történik nyilatkozat az ügy tisztázására. Minek az, gondolják ott fenn a városban? Elág bu' a polgárság, hogy bevegje a tanács titokzatosságát, miért világosítanak fel őket egy ilyen érdekes dolog lefolyásáról. Ez a város nagyváros! Nagyváros pedig rongyos busz, harmincezer forintot meg sem érez. Dobtunk mi már többet is ki az utcára! Éljen Papp László, éljen a tanács!

Félek, hogy ezért a kijelentésért Ábrahám főügyész ur karóba fog hazatni. Ő ugyanis az az ember, a ki bokros hivatali elfoglaltsága mellett ráér a szabad szót, a gondolatot üldözni. Egyszer már megtette mikor a „Debreczen” visszaküldte, mert az a tanácsot ütönte. Most meg majd nyakába fogja venni a várost, s lebeszéli előfizetőinket a lap olvasásáról.

Pedig hát okosabban tenné mint a város fő-fő fiskalisa és gyakorlati esze, ha azon törné a fejét, hogy a nagy költséggel felépített új városi bérház boltjai ne kérkedjenek meg mindig becsukott vasredőnyeikkel. Annak idején Eljorádót ígérték a polgároknak a rettenetes jövedelemből, s ime kitűnt, hogy haszontalanabb dolog nem történt még a világon mint az az építkezés! Vagy talán az is nagyvárosi tempó, hogy hazainkra ráfizessünk? Eddig még egy nemzet, egy város sem változtatta ezt gazdasági elvül!

A városi tanács nem egyszer hallotta

seprese nem igen spendiroz Róma város tanácsa. A kövezet megkeményedett láva, vagy apró négyzetes kövekből, vagy nagy egymásmeillé illesztett lapokból áll. Persze ez hamar kopik, sima lesz, úgy hogy a lovak nem igen tudnának rajta kapaszkodni. Ezért aztán kőfaragók ülnek hosszú sorban a földön s vesővel vernek lyukakat, vágják barázdákat rajta. Próbálná meg valaki miná'uok így rugalmi a drága burkolatot!

Az antik Romából építgben semmi jó karban alig van valami fentartva. A Pantheon a hol Victor Emanuel aluszsa örök almat katolikus templom, de csak Umberto király papjai miséznek benne. Umberto papjai. Nem külön papi reod az, hanem a római papoknak egy azon kis töredéke, mely nem osztja a vatikáni politikai nézeteit s Umberto udvari papsága.

A Pantheon vendégeknyvét papnak aláírni annyit jelent, mint lemondani minden további előhaladásról.

A Forum Romanum kőhalmaz. A laikus csak a Baedekerből tudja, hogy az vagy ez az oszlop ennek vagy amannak az Istennek istennőnek templomat képviseli. A császári forumok is hasonló képet mutatnak. A Forum Romanumot, helyen Tarquinius előtt vadruczában bővelkedő mocsár terült el, ma újra el-ellepi a víz, az erő, vagy talán a kanális.

A Colosseum, helye-ebben az Amphitheatrum Flavium falai csakugyan az egnek mere-

Római apróságok.

A „Debreczen” eredeti tárczája.

Irta: ifj. Suhogó.

— Rómában volt? Latta a pápat? Nem mondok sokat, hogy e kérdést legalább százszor intézték hozzám busvet óta nagybácsum nagynénem, rokonaim, ismerőseim, természetesen megfelelően módosítva azt. Indítva érzem tehát magamat, a sajtó útján is kifejeztem, hogy a pápat nem lattam. Tudom, hogy olvasóim arcaon részben a guny, részben sajnálkozás tükröződik e perczen vissza, no de hiszen az nevet józút, a ki utoljára nevet. Én sajnálom azokat, a kik azt hiszik, hogy Rómában nincs más látóvaló, mint a katolikus egyház látható feje.

Merész vállalkozás volna, mindazt egy tárcza keretebe szorítani, a mit az ember Rómában — egy rövid hét alatt is — lát, hall és tapasztal. Szaraz felsorolásá válnék az, szarazabbá, mint a Baedeker, de tartózkodom a nagyot mondo phrasisoktól is. Csak a minapában olvastam, hogy egyik tárczairó collegámat micsoda szörnyű érzelmek és hangulatok ragadtak meg, midőn a circus maximus égne a meredő falai közt bolyongott. Bocssáson meg nekem tisztelt collega ur, de én már inkább a saját szemeimnek hiszek, mint az ön tárczájának. Róma a circus maximusból ma már egy téglát sem tud felmutatni, pedig ez nagy szó, főképen azok előtt,

már azt, hogy Debreczen közbiztonságát 100 rendőr nem őrzi meg. Egy szót sem szólta reá! Miért? Hat azért mert Debreczen nagyváros! Ha egy pár embert legyilkolnak, egy parat rablótamadásokkal halálos felelem közt elköltöztetnek — ki törődik ezzel! Nem marad itt még elég ember?

A januári népszámlálás befogja bizonyítani, hogy még mindig vagyunk ötven ezren! Kell ennél több ember egy városban?

Hogy közigazgatásunk nyöszörög, lassan halad ki az oka! Hat a polgármester, dörgik rá a városi urak! Persze, mert a polgármesternek kelleme a diurnista dolgot is elvégezni! Az urak pipáznak, sétálnak, vizitálnak — s evvel reendben van a közigazgatás!

De hat istenem miért ne cselekednék mindezeket. Hisz a fő-ő augur a főispán csendes mosolylyal, helybenhagyó fejbólintással kíséri minden lépteiket. Neki csak arra van gondja, hogy a voksok biztosak maradjanak a magas kormány számára. Arról pedig a loavatási és egyéb bizottsági tagok, a tényleges és tb. hivatalnok urak lelkiismeretesen gondoskodnak. Hunczuta ki azt mondja hogy ez nincs jól! A kinek nem tetszik, az költözzön ki.

Hanem mi már kezdjük megenni az aranjueti szép napokat. Elég volt a nyugalomból, kezdődjek a munka. E czikkkel megfuttuk a harci riadót, a riadót követni fogja a csata. Tessék előállni és védekezni. Nem titkon, de nyíltan beszélünk. Értsék meg azok a kiket illet.

Mit tárgyal a város?

Debrecen, nov. 28.

Folyó 1900. évi november hó 29-ik napján, — csütörtökön — delőlött 9 órakor Hajdúvármegye székhaza tanácsstermben törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlés tartatik következő tárgysorozattal:

1. Polgármesteri jelentés az 1900. év szeptember és október hónapokról.

2. Polgármesteri jelentés az 1899-ik évről.

3. Ügyhátrány jegyzék tanácsi javaslat kíséretében.

4. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak leirata Debreczen sz. kir. város törvényhatósági utalózata megváltoztatása tárgyában, tanácsi javaslattal.

5. Belügyminiszteri leirat, melylyel a Kálmancshelyi Mór, volt mezőrendőr-kapitány nyugdíj ügyében kelt közgyűlési határozat jóváhagyatott.

6. A m. kir. belügyminiszter ur ált l a maganorvoslas díj zása legkisebb mértékének megállapítása tárgyában kibocsátott szabályzatra vonatkozó díjtétel fokozatának kifejezése iránt tanácsi előterjesztés.

7. M. kir. belügyminiszter urnak 34.820 III/1900 számú leirata, a debreceni helyívásut részvenytársasággal a Kossuth-utczai szárnyvonatra kötött szerződés módosítására vonatkozólag, tanácsi javaslattal.

8. A honvédelmi m. kir. miniszter urnak leirata a közös hadsereg részére építendő csapatkórház elhelyezése ügyében, tanácsi javaslattal.

9. Egy házipénztári tisztii állásnak választás úján betöltés.

10. Tanácsi előerjesztés a házipénztári viszonyok rendezése s ezen czélból 360.000 korona folyó számlahitel igénybe vétele iránt.

11. Ugyanaz a közvilágítás céljaira felveendő kölcsönre vonatkozó okirat szövegeinek megállapítása tárgyában.

12. A képzőművészeti kiállítás költségeire adományozott 500 korona segély tárgyában hozott határozatot a városi tanács jóváhagyása vegett bemutatja: továbbá javasolja, hogy a kepvásárlásra ezer korona szavaztás-sék meg.

13. Állanzó bíráló választmány jelentése a legtöbb adófizelő bizottsági tagok 1901. évre szóló névsorának bemutatásával.

14. Tanácsi előterjesztés a házi és gyámpénztárakban levő, de törvényes biztositék mellett ki nem adható pénzeknek az 1901-ik évben eszközzendő elhelyezési módjára nevez.

15. A pallagi gazdasági tanintézet fejlesztésére megszavazott 460.000 korona fedezhetese céljából a sámsoni 22.000 frt és a szovathi 58.850 frt névertékü regále kártalanítási-kötvényeknek az elidegenítési tilalom alól való feloldása tárgyában névszerinti szavazás.

16. Tanácsi javaslat a sertésvásártérre egy rakodó és iparvágány építése iránt.

17. Tanácsi előterjesztés egy megürült választott bizottsági tagsági helynek pótválasztás úján betöltése iránt.

18. A közös hapseregbeli egy éves önkéntes iskola allandósítása tárgyában tanácsi javaslat.

19. Tanácsi előterjesztés az ugynevezett »Salétrom« laktanyának e közshadseregbezővonuló tartalékosok és póttartalékosok beszállásolása céljából való átalakítása tárgyában.

20. Ev ref. főiskolai ifjuság adomány iránti kerelmé Fazekas Mihály síremlétere, tanácsi javaslattal.

21. A görög kath. egyháznak épületi anyagok ingyenes adományozása iránti kérvénye tanácsi javaslattal.

22. Ugyazaz egyháznak tűzifa adományozását kerő folyamodvány, tanácsi javaslattal.

23. Csige István és neje b.újvárosi lakosok kérvénye debreczeni tanyabirtokra tulajdonjoguk beköbelezésének engedélyezése iránt.

24. Ifj. Lajter Gergelynek, hason tárgyú kérvénye.

25. Bine Sándor polgárosítás iránti kérvénye.

26. Regeczki Nagy Vilmos hason tárgyú kérvénye.

27. Tanácsi előterjesztés a fancsikai és bánki erdőségnek kibaszálása és a nyereendő látómegek beszállítása iránt.

28. Bór Sándor debreceni lakos fellebezése a Sz. Nagy Károly-féle major haszonberdeadása tárgyában hozott tanácsvégzés ellen.

29. Tanácsi előterjesztés a városban letelepedés, községi kötelekbe felvétel és az ezért követelhető díjak megállapítása tárgyában alkotott szabályrendelet módosítást nyert 25 §-ának miniszteri jóváhagyása folytán teendő intézkedésekről.

30. Tanácsi előterjesztés az allategesztésügyi 1900 III. dtk. negyedév állásáról.

31. Zoltai Lajosnak a hadházi-utczamentén az új szabályozási terv szerint alakuló telek megvétele iránti kérvény, tanácsi javaslattal.

32. Bészler János erdésznek nyugdíjaztatás iránti kérvénye.

33. Muraközi Gábor lovasrendőrnök nyugdíjaztatási iránti kérvénye.

deznek. Erős, szilárd épület lehetett valaha, de az idő vasfoga ezt is kikezdte. Jobbról balról új falakkal kel az é.ület kolosszust támogatja, mely annyi kereszttyen vértanu halálnak volt néma tenuja.

Azokat a nazyszerű hangulatokat, amelyeket az antik Róma emlékei keltenek e.ütre a szemlélő lelkekben, sokszor megzavarja a mai modern kor profán gondolkodás módja realismusa.

Husvét szombatján a San Pietro in Vaticano-ban a templom híres férfi-kórusa négy sölamban Paestrona Missero-jét adta -16 (e szoyránt ennuhok éneklik), de még ebbe is belevegyült a hatalmas hengereken tova gördülő allványokon dolgozó munkások kalapácsütése. E négy betü: S. P. A. R. a »senátus« populisque Romanus» kezdőbetüi hajdan a »királyok gyülekezete«-nek, a római népével egyenő hatalmát jelentette, a mely betük ott ragyogtak a római légiók sassain, ma annyit tesz: Róma város tanácsa s ott ékeskedik minden gázlambán, szemetes ládan és minden utcaseprő »pkjában... Sic transit gloria mundi!

Egyszval romokban fekszik hajdan erős Róma. Nem csak annak a másfélezredévének sulya alatt kezdett roskadozni, sokkal veszedelmesebb ellensége is volt, maga az ember. A fényes csarnokoknak, pogány szentélyeknek ezrekre menő márványoszlopai nem enyészhettek el nyomtalanul, ott vannak azok Roma

70 kereszttyén templomában, hosszú sorokban egymásmellett, karcsubb és vastagabb, lefaragott és kitöltött, ión, dór és korinthusi egymás mellett, hirdetven a kereszttyének a dicőségét.

Rómanak ha nem is legszebb, de minden esetre legeredőbb része a régi (nem antik!) Róma. Disztelen csupasz 3—4 emeletes órási kaszarnyak összezúfolva, szorosan egymásmellett. Az utcák keskenyek két szeker elig fer el egymás mellett. De a mi a legjellegzetesebb az az itt lakó alsó néposztályok utczai élete.

Mindennel lehetőleg az ucczára hozakodnak. A szabó az ucczán vasal, a cipész ott foltoz, felesége mellelte borzasan hámozza a burgonyát, látunk a külvárosban egy kőkerítés melleit egy a fmi viszonyainkhoz képest fényes borbezüzetet, meg volt ott minden, még a kis asztalkas tükör sem hiányzott a kerítésről.

Padiasuk nincs szegény taliánoknak, a szennyes ruhát kiakasztják az ablakok alatt végig húzó kötéltre, nemcsak egymásmellett, hanem össz-tüzik őket, s így egymásalatt lengenek a legváltozatosabb »kimondhatatlan«-ok... vegzi a nagymosást az öreg Isten sűrűn hulló zaper alakjában. Aztán kisüt a nap, s a ruhát megszarítja a tikkasztó melegség, mert itt alkalmazhatók a költő szavai: déli verőn sem süt oda nap.

A magasból fordítsuk tekintetünket a földre. Jobb volna nem látni, vagy ha már

látunk, hát hallgatni. Minden együtt van itt a város kelő közepén, a legnépesebb ucczán a mi Magyarországon a szemét dombokat alkotja.

Békés egyetértésben húzódik meg az ucczára kikötőt kecske a szomszéd tehénevel s a földön fetregő porontyokkal. Itt ott már 8—10 éves gyerekek dobalkár a koldulással szerzett sódikat s szidják karomolják közbe-közbe — ugybiszem — Fortuna isreasszonyt.

Mert nem utolsó dolog ám Rómában koldulashól élni. Szépen hoz a házhoz ez a kenyér k reszet. Nincs szemesebb és szemtelesebb elem a római koldusnál a föld kerekében. Ráesnek az idegenekre — főkep ezekre utaznak — kísérik ucczáról-ucczáról, egy-két elutasító közmozdulat vagy a Baedekerből megtanult »niente« nem használ semmit. Koldushoz csatlakozik az apró (ön-gyártotta) rég ségekkel, olvasókkal, kereszttyekkel kereskedők »2 hráért egész Rómát« kínáló fényképarusok és egyéb portekáikat szemtelenül kínáló tolatkodók egész raja.

S ha megszólítasz egyet, kéri azon árnak melyen portekáján tul akar adni négy-ötszörösét. Az ilyen megszólított nom tágit mellőled elkiser a szalóig s még szerencsésnek mondhatod magadat oh boldog idegen, ha másnap reggel nem áll a kapuban a té embered.

Tüntetni akartunk magyar voltunkkal. Gomblyukokban nemzeti trikolor disztelt, de ez nem használt semmit. Az olaszok ezt a saját szineiknek nézték, melyek tudvalevőleg

34. Tóthfalusi Sándor hajdunak nyugdíjaztatás iránti kérvénye.
35. Pósalaki Janosnak ugyancsak nyugdíjaztatás iránti kérvénye.
36. Szabó József főszámvevő és
37. Takács Balint közigazgatási Iglatónak szabadságolás iránti kérvénye tanácsi javaslattal.
36. Dr. Szenes Zsigmond egyetemi orvos tudori oklevelének kihirdetése.

H I R E K.

Orvosi díjszabás.

Debreczen nov. 28.

A «Debreczeni Ujság» hasábjain több cikk látott már napvilágot, melyek mindenike többé-kevésbé tárgyilagossággal, jó része azonban az orvosi díjszabás rendeletének a legcsekélyebb ismerete és intenciójának megértése nélkül igyekeznek hangulatot csinálni Debreczen város törvényhatóságánál, hogy foglaljanak állást a debreczeni orvos-gyógy-szerész egyesület és a közegészségügyi bizottság ama javaslata ellen, hogy városunk területén az orvosi díjszabás II-ik fokozata ajánltassék a rendeletet kibocsátó miniszternek.

Igy ezekre a cikkekre már az enyém-nel hivatottabb toll megadta a választ és igyekezett világos érthető érveivel eloszlatni a cikkíró homályos sejtelmét — a már köz-tudomásu.

Én csak egy kis statisztikával akarok szolgálni cikkíró urnak ama városokról, melyek eddig már megnyilatkoztak ezen kérdésben, hogy reamutattak egyfelől cikkíró rossz értesültségére, párhuzamot vonjak ama városok és Debreczen szab. kir. város között.

Debreczen köztudomás szerint az ország 4-ik legnépesebb városa több mint 60000 lakossal és 166,572 kat. hold föld birtokával az ország legelső föld gazdag városa. A hol Debreczenről írnak, beszélnek, ott ezt a várost mindig metropolinak, az alföld szívének és a polgárság virágzó, gazdag helyének írják, emlegetik! Hiszen községi pótlódója is csak ez utolsó években lett, addig ennek soha birét sem hallottak Debreczen jómódu czivisei.

A «Debreczeni Ujság» erre a városra akarja a IV-ik díjszabást, reá disputálni. Lás-

zöld, fehér, piros. — Lépten nyomon kerdezték nemzetiségünket, néztek bennünket németnek angolnak, amerikaiaknak, csak azt nem kerdezte senki magyarok vagyunk-e? A németet vagyis inkább az osztrákot gyűlöli az olasz s minket is ilyeneknek néztek. Német Baedekerrel jártunk, vezetőnkkel csakis németül, érthetők meg egymást.

De ahol csak lehetett kiűntettük magyar voltunkat. A Cafe Nazionuban hihetetlen kapos volt az egyetlen magyar nyelvű ujság a mit Rómában olvasni lehet, a «Budapesti Hírlap». Itt lehetett magyarokról látni itt lehetett néha a sok idegen meg nem értett zagyva hadarás közt magyar szavak lágy csengését hallani.

Hatalmas «eljen-»ünkkel magunkra vontuk a felséges olasz uralkodó pár figyelmét is, a Villa Borghese parkjában kocsiztak a galambosz Umbertó és a bajos Margheritta. Égetverő éljenzésünket Umbertó fejbőlintással, Margit királyné pedig bájos mosolylyal köszönte meg. Szegény királyné, oh donna provera, hosszú időre elhűnt ajkaid mosolygása!

Magam kárán tanultam, szolgálhatok egy jó tanácsal. Utazni megy, világért se szólj még legjobb barátodnak sem, ha haza jössz el impressividat kebled mélyébe. Egy hónappal utrakelésemet előtt kezdődött meg ellenem az összeesküvés. Találkozom A. urral, akit akkor láttam másodszer; mosolygó arccal jön felém:

- Hallom, megy Rómába!
- Ugy van.

suk csak azokat a helyeket a melyek eddig a II., III. és IV-ik díjszabás mellett nyilatkoztak:

Kolozsvár 25000 lakos, 32561 kat. hold talajd. I. oszt.

Arad 4200 lakos, 19522 kat. hold talajd. II. oszt.

Veszprém 13000 lakos, 8831 kat. hold talajd. II. oszt.

Pápa 15000 lakos, 10171 kat. hold talajd. II. oszt.

Kaposvár 12500 lakos, 7324 kat. hold talajd. III. oszt.

Marm.-Sziget 15000 lakos, 17439 kat. hold talajd. III. oszt.

B.-Hunyad 3600 lakos, 9041 kat. hold talajd. III. oszt.

Arad megyének 24 kis községe a III. osztály.

Veszprém megyének 6 kis községe a III. osztály.

Hunyad megyének 4 kis községe a III. osztály.

Marmaros megyének összes kis községe a IV. osztály.

Egy tekintet ezen táblázatra, mindent megmagyaráz a Debr. Ujság cikkírójának. Hat Debreczen az a klassis, mint Arad megyének 24 nemzetiség lakta kis községe, vagy az a klassis, mint Marmarosnak belyenként éhséggel, de mindenü t nyomorral küzdő, hegy lako rüthen községei?

Veszprém. Pápa, melyeknek 20-adrésznyi birtokaik vannak, jobban fizetheti orvosait, mint Debreczen, melynek földbirtoka 166,000 kat. hold és cikkíró ur szerint egyenrangu Aradnak, Erdelynek szegény rangu községeivel?

Ennyit talán a Debreczeni közönség érdeke sem követel.

Igaz, hogy a szegény embernek nincs földje, birtoka, de őreá nem is vonatkozik semmi díjszabás, mert ő róluk eléggé gondoskodott más törvény es rendelkezés, a melyek megadnak minden módot es eszközt arra, hogy a szegényebb osztály kellő ápolásban es segélyben részesülhessen.

Dr. A. B.

* **Hivatalos órák a városnál.** A városi hivatalnokok mulasztásaira nevez a helyzet Budapesten épen olyan mint nálunk Debreczenbe. Erre nézve figyelmébe ajánljuk Si-

— Egy nagy szivességre kérném.

— Szolgálatjára allok.

— Küldjön kérem az öcsém leendő menyasszonyának egy képeslevelezőlapot, de csak úgy, ha nem esik terhére!

— Oh a viláért sem! (Vigyen el az ördög!)

Mosolygó arccal veszem elő notesemet és beírom:

37. Kovács Erzsébet k. a. Kutyánd, 1 drb Róma.

A fenti párbeszéd és az utána következő bejegyzés circa 50-szer ismétlődött meg. Még boldognak éreztem magamat, hogy ennyivel megusztam. Voltak, a kik elég szerényen kértek, hogy Zágrábban ebéd alatt, Fiumeban vacsorakor, Anconában vonatraszállás előtt és a többi olasz városokból a vonát megállásának ideje alatt írják nekik, hogy általuk másoknak Ansicht-kártyát, Oh boldog kor, midőn a képeslevelezőlapok még feltalálva nem valának!!

Aztán jöttek az apprehensioik. Nagy Juliskának többet találtam irni egygyel, mint Kis Mariskának. Zsuzsinak a Svucoon szobor kép-mását küldtem, holott ő a pápát említette előttem és így tovább . . .

Egy szerencsém mégis volt szerencsétlenségemben, nem tudták meg, hogy Napolyban, Capribau meg egyebütt is jártam, különben jobb erről nem is beszélni!

Azért ige tisztelt olvasóimat arra kérem, hogy velük közölt titkomat csupa vigyázatlan-ságból «gyűjtő» ismerőseimnek el ne árulják.

monffy Imre kir. tan. polgármesternek az a ábbi kis közleményt:

A hivatalos órák a fővárosnál. A pénzügyi bizottság által a főváros jövő évi költségvetésének most szombaton bejezett tárgyalásának folyamán több oldalról azt a panaszt tették, hogy a főváros háztartása merlegének kedvezőtlen alakulása első sorban a személyzeti kiadások nagyságára vezetendő vissza. Ennek egyik okát ismét abban keresték, hogy a személyzet munkasága nincs eléggé kihasználva. Ez a pénzügyi bizottságban, kifejezett panasz arra indította a polgármestert, hogy rendeletet bocsásson ki a hivatalos órák pontos betartásá érdekében. Első sorban a hivatalfőnökökhöz fordul a polgármester, azt mondván, hogy ő maga is meggyőződést szerzett arról, hogy egyik-másik hivatalban részint a személyzet munkásságának a fogyatékossága, részint pedig a hivatalos órák pontatlansága indokolt pauzát tárgyat képezheti. Utasítja tehát a polgármester a hivatalfőnököket, hogy a személyzet munkaerejét kellőképp kihasználják es szigoruan ügyjenek a hivatalos órák pontos betartására. Ennek az intézkedésnek az eredményéről a polgármester személyesen fog meggyőződést szerezni.

Debreczen város polgármestere is adjon ki rendeletet, hogy minden hivatalnok, tisztviselő, legyeo az tanácsos, avagy írnök, díj-nok stb. reggel 9 órakor pontosan legyen a hivatalában s déli 12 óráig dolgozzék, délután pedig 3 órától 6 óráig hasonlóképen lácson dolga után. Gyakran megcsik, hogy egyik-másik tisztviselő urat, kivel a nagyközönség érintkezni akar, nem talál hivatalában még d. e. 10 órakor, avagy d. u. 5 órakor sem. Aztán különös, hogy ugy d. e. — mint d. u. — egyzóval előbb is elhagyják a hivatalt, habár hivatalos órának lenni kell s van is, de sajnos nem tartják be. Utóvégre nem a közönség van a városi hivatalnokokért, hanem azok vannak a közönségért. Ha valaki felőrt igazolatlanul mulasz, pénz büntetést kell alkalmazni. Gondoskodni kell arról is, hogy mellékfoglalkozással a város által megfizetett munkaidőt ne pazarolják. Ügyelni kell továbbá arra is, hogy a helyes munkafelosztás elve érvényesüljön. Ez által, ha egyik tul van terhelve, ügydarabjából át kell adni a másik tisztviselőnek, az által a jelenleginél kevesebb munkaerővel jóval több munkát végezhetnek el s munkájába belemélyedhet a tisztviselő. Még most az alatt a néhány negyed óra alatt, a melyet hivatalában tölt, nem szentelhet elég időt es figyelmet arra, hogy a részére beosztott tárgyat tanulmány tárgyává tegye. Jó lenne ezzel foglalkozni az illetékes köröknek, hogy aztán végleg lenne rend es pontosság a városban.

* **Egy új egyesület Debreczenben.** A képkillitas meg el sem mult, mar is meg van annak — mondhatnók — legfontosabb, leg-messzebbre kiható eredménye: egy műpartoló egyesület van keletkezében. Társadalmunk egyes kiváló férfiai a mostani kiállítás tanu-ságaiból kiindulva felvetették azt a gondolatot, nem lehetne, nem volna-e czélszerű városunkban egy műpartoló egyesület létesíteni s hogy az eszmének életrevalóságáról meggyőződést lehessen szerezni, Dr. Csikos Sándor szombaton estére egy értekezletet hívott össze a városbaza kis tanácsstermébe, még pedig nem igen nagy számot, minthogy ezuttal csak az volt a megbeszélés tárgya: czélszerű, kívánatos-e Debreczenben egy műpartoló egyesület alapítása. Az értekezlet, melyen az özs-zehívó, dr. Csikos elnökölt, egyhangu lelkes-sedéssel kimondotta, hogy az egyesület megalapítását czélszerűnek, kívánatosnak s lehető-nek is tartja. Az egyesület czéja volna városunkban a képzőművészet iránti szeretetet, buzgalmat gyarapítani fejleszteni s ezt idő-

szaki kiállításokkal, a kiállítások alkalmából, vagy azonkívül is képzőművészeti, műtörténelmi felolvasásokkal, a tagok között képzőművészeti tárgyak kisorsolásával gondolja kivihetőnek. Az értekezlet az alapszabályok elkészítésére ezután egy nagy értekezlet összehívására kilencz tagu bizottságot küldött ki, melynek tagjai dr. Csikos S. elnöke alatt — a Debreczenben lakó művészek felül — Dobiecki Sándor, dr. Bakonyi Samu, Geresi Kálmán, dr. Kenézy Gyula, Komlóssy Arthur, dr. Sárvary Lőrincz, dr. Tüdös János, dr. Gulyás István és Bosznay István, mint előadó. A bizottság decz. 15-re készíti el munkalátát és decz. 16-án hívja össze a nagy értekezletet.

*** Veszedelmes vasuti tolvaj.** A debreceni rendőrségtől veszük a következő érdekes újdonságot:

A máramarosszigeti rendőrség egy 21 éves izraelita egyén ellen egy feljelentés következtében bünygyi nyomozatot folytatva. Ezen fiatal ember 2 év előtt egy szegény elrongyosodott, fiu volt de egy év óta nagyobb összeget helyeztet el a postatakarékpénztárakba ezenkívül sok drága ekszerre, s uri ruhára tett szert. Daczára annak, hogy foglalkozás nélkül van, feltűnően költséges életet él.

A feljelentés után házkutatást tartottak a fiatalnál, s többek között egy kúcsot is találtak holmija között, még pedig olyant, melylyel a vasuti kocsi kát ki lehet nyitni.

Ez a fiatal ember minden országos vásárt meglátogatott a nélkül hogy ott valami dolga lett volna. Pénzhez jutásának módját semmivel sem tudja igazolni, így a pénzt s az érték tárgyakat minden valószínűség szerint lopta.

Ezen feltevést az is támogatja hogy lopásért már büntetve volt, és zsebmetező társaival gyakran érintkezett.

A máramarosszigeti rendőrség arra a határozott megállapodásra jutott, hogy az illető fiatal ember egy veszedelmes vasuti és vásári tolvaj, ki az év minden szakában nagyobb szabasu rabló kalandozásra indul, s pénzzel, értéktárgyakkal megrakodva tér vissza.

Epen ezért megkereste most az összes városok rendőrségeit, hogy figyelmeztessék a tolvaj letartóztatására a közönséget. A ki károsultnak érzi magát jele t k e z z é k l

A szigeti rendőrség nem is érzi hogy milyen jó fogást csinált akkor, midőn azt a fiatal embert letartóztatta. Ez, mint a n o m o k csatlakoztatni mutatják egyike azoknak a vakmerő tolvajoknak, kik a fővonalak utasait szemelik ki a dozzatol, s rabolják ki. A Budapest, Konstantinápoly, Orsova, Bécs, Pradai, Oderberg között közlekedő vonatok utasai voltak az áldozatok. Ő volt az, a ki az őz elején a Konstantinápoly felől Szabadkára érkezett expressvonaton egy párisi kiállítón 20000 frankig eret vágott. Jól tenné a szigeti rendőrség, ha a vasutársaságok igazgatóival érintkezésbe lépne azok bizos és bő felvilágosítással szolgálhatnának! Károsultak jelentkezzenek!

*** A főkapitány ur különös figyelme.** Nevetségesnek tűnik, hogy a lapok, a rendőrségbe kötnék! Gunyosan szólóak oda a riportereknek, hogy mást se tudnak, mint a rendőrséget ütni, mint a rendőrökön hibát találni. Pedig sajnos, tenyleg a rendőrség az az intézmény, mely itt Magyarországon a legtöbb kívánni valót hagy maga után. Különösen áll ez itt Debreczenben! Az alábbi eset, melynél lapunk egyik munkatársa jelen volt, — bizonyítja ezt oly fenyesen, hogy a nagyközönség sőt városunk főkapitánya is beláthatja, miszerint joggal hibáztatjuk útjuk a rendőrséget.

Ma délelőtt fél 12-kor egy vidéki kocsi hajtott a főterem sebesen s a Bika előtt elgázolt egy munkás osztályhoz tartozó embert. Az elgázolt homlokából patakzott a vér, mindenki rendőr után kiabált, nagy népcsoport támadt a kocsi is megállt, de rendőr nem

jövéen, 5 perc múlva tovább hajtattott. Jó tíz perc telt el, mikor méltóságjeljes las u lep-tekben jött oda (mondjuk posztón alió) rendőr a vérző embert »hogy nem tudott vigyázni« szavakkal megszólította. »Nem tudok én mindenütt ott lenni, folytata kedélyesen, amott a tulsó sarkon áltam. Ha kiattott volna, feltartóztattam volna a kocsi.« Hát némiképen a rend-éber (!) órének is van ám igazsága. Oly hosszú utcán, mint a piacutca nem is tud egy ember mindeire ügyelni, s nem is lehet olyan jó orra, hogy megszagoja, mikor melyik sarkon történik valami, s mikor melyik sarkon kell állania, Kérjük a főkapitány urat, változtasson már a helyzetet, s ne sajnáljon minden utcán rendőrt felállítani, s a nagyon hosszú utcát lássa el két-három rendőrrel, s ügyeljen teljesítik-e ezek kötelességüket. Ha ezt teszi, senki sem fogja a rendőroket gnyolni, eddig azonban jogos ez az általánosan szokásos díszes elnevezés — **Mihászna Andras**.

*** Papp Béla neje.** Bár e hó 26-án a lap hasábjain megjelent tudósításomban hangsúlyoztam, hogy milyen kívánatos dolog volna az a szerencsétlen témát mar nem bolygatni, ma ismét kénytelen vagyok rá visszatérni. Ugyanis a »Debreczeni Hirlap« tegnapi számában egyenesen nekem jön avval a kijelentéssel, hogy tudósításomban letagadtam Papp Bélának nejeére tett ama nyilatkozatait, melyben őt a gyilkosságban való részességgel gyanúsítja. Noshát, kedves lap-társ, nem fogom letagadni, adok Önnek igazat, megengedem, lehetséges dolog, hogy ezt a kijelentést megtette a t e s t v é r g y i l k o s u t o l s ó é j s z a k a j a n. Hanem már most azt kérdelem Öntől, szép dolognak, helyesnek, a sajtó méltóságához ilőnek tartja-e Ön kedves lap-társ, hogy csupán csak botrány hajhászatból, szenzáció keresésből egy halálraítelt testvérgyilkos gazember gyatra kijelentéseinek alapján — mely kijelentéseknek nagy része a hatás-keresés művéi voltak — nékimenjen a sajtó egy ártatlan uri nőnek, kit ártatlannak mond a világ, annak mondta a mindent kutató törvény s a ki egy vidékszerte ösmert, közbecsületesen álló embernek, Szatmar megye első tisztviselőjének Nagy László alispánnak a lánya. Állítsa szembe a kettőt: a nagy világot, mely sajnálatlalt s igazi részvétellel fordul a szerencsétlen, mélyen sujtott nő felé és az elítelt testvérgyilkost, a ki annyira érzi jellemtelen gyanúsításának alaptalan voltát, hogy kéri a jelenlevőket, ne említsék ezt lapjukban. Voltak, a kiket meg adott a szerencsétlen ember beszéde, kit — előadása szerint — apja, neje, szóval közelállói tettek szerencsétlenné, azonban legtöbbször utálattal fordultak el a szörnyetegnek ostoba hatás kereső beszédétől. Gondolkozok k. lap-társ s megfogja latni, hogy nem art a műveit sajtónak egy kis discr tio.

Grósz Sándor.

*** Mándoky Béla jubileuma.** A debreczeni hírlapírók f. hó. 13-án tartott értekezleten elh tározták, hogy semmiféle színházi hírt a lapokban közölni nem fognak. E kartelt azonban kénytelenek vagyunk ez egyszer megszakítani, M a n d o k y Béla a kiváló színész, a nagy művész, a jövő hó 11-én tartja ugyanis színészkedésének 40 éves jubileumát. Ez alkalommal a debreczeni színpádon egyik legjobb alakítását »Sheridanját« fogja bemutatni.

A nagy tehetség előtt kénytelenek vagyunk meghajolni, s elismerni, hogy e szerepben jut leginkább kifejezésre magas művészi tökélye. Mándoky az egész ország ismeri; Budapestben a nemzeti színházban két ízben játszott a kedves játékával a sajtót és közönséget teljesen megnyerte. Mándoky azon ritka egyének közül való, kik mindig es mindenha dicséretére váltak a magyar színésznek. A nagy művészen az embert is szereti mindenki, mert modorában anyni szeretetreméltóság van, hogy ritkítja parját.

Mutassuk meg az iránta érzett ragaszkodásunkat, mutassuk ki, hogy becsülni tudjuk az igazi művészetet.

h. j.

*** A honvéd-husár equitatio verseny lovaglása.** Vasarnap f. hó 25-én déután tartott verseny lovaglással az idén már másodszor lépett a nagyközönség elé a honvéd-husár equitatio, hogy beszámoljon azon szép eredményekről, melyek képessé teszik arra, hogy barmely had-ereg tisztjeivel állja ki a versenyt, Hubertus napján tartott falka vadászatra az akadályokon való szép és bator áthaladásával méltó dicséretet aratott, vasárnap torony-irány verseny lovaglásuk szintén csak a honvedtszítikar intelligens megbízhatóságának tanujele, melyre biztosan számíthatunk.

A verseny délután két órakor kezdődött, a Nagy Sándor halomnál. Versenybírák voltak Kaffka János honv. husz. ezredes, dandár parancsnok, báró Leonhárدي György a Vilmos huszár ezred parancsnoka, Lösch József alezredes, a 2 ik honved huszár ezred parancsnoka. — Első verseny 8 km. távolságra, állami lovon.

Első lett Lovász Dezső, második Konkoly Th ge Kálmán, harmadik Szilassy Ferenéz, negyedik kükemezei Banó Lehel hadnagy.

Második versenyben 5 km. távolság asaját lovon futottak, Első lett kükemezei Banó Lehel, második: Végh István, harmadik Zeyk Daniel negyedik: Lovász Dezső, hadnagyok.

Este kedélyes vacsora zárta be a versenyt, melyen városunk előkelő hölgyei közül többen megjelentek. Vacsora után táncz volt, mely reggeli 4 óráig folytonos jó kedvben tartott. Az egész verseny es muletság König Károly honv. husz. százados, az equitatio parancsnokát főképen pedig Farkasfalvi Farkas Géza cs. és kir. kamaras főhadnagy, lovagló tanár buzgó fáradozását dicséri.

*** Szenzáció kilószámra.** Jelenet egy vidéki szerkesztőségben.

Lepke: (Fővárosi riporter, jelenleg egy vidéki városkában pihenteti agyoncsigázott idegeit, hóna alatt egy terjedelmes csomaggal, hajlongva a szerkesztő elkülönített irodájában megjelenik) jó napot, jó napot.

Tormas: (A »Hu ladékok« című vegyes tartalom betilap szerkesztője egy félmeter hosszú ollóval éppen szerkeszt) jól van, (szavajárása) mi az?

Lepke: Szenzáció.

Tormas: Sulya?

Lepke: Harom kiló, és huszonöt deka.

Tormas: Kelte?

Lepke: Két kiló 1898-ból, egy kiló 99-ből és huszonöt deka 1000-ból.

Tormas: Tartalma?

Lepke: 90% rémes gyilkosság, öngyilkosság és rablógyilkosság, 3% vitriol dráma, családi dráma, vonat elgázolás, összeütközés, villamos lefejezés és dráma a tenger fenekén, 3% tüzek, vizek, felhőszakadás, villamgyújtás stb. 4% vegyes.

Tormas: Kérem csak a vegyest is disztíngválni, mit ért ön vegyes alatt?

Lepke: Pld. Csulalongkorn a népkonyhán, a maharadzsa baromrovosa, a megbotozott szultán fia, az anya császárné és Geibkopf Jakab, vagy a félreismeret nadrággomb, Bali Mihály bajai Baján, vidéki hírlapíródalou, a boxoló kenguru, Robinetti hashártya gyuladása, a hajdusági bajuszped-

Tormas: Elég. Ára?

Lepke: Egy doboz 6 fillér, 10 doboz 50 fillér, 100 doboz 600 fillér, 1000 doboz 6000 fillér, 100,000 doboz

Tormas: Eleg, elég! nem a bajuszpedrőt értem, hanem a szenzációt.

Lepke: A 98-beli dekája 40, a 99-é 60 fillér és a 900-bei é 1-korona.

Tormas: Megadom 24% levonással.

Lepke: (indignálódva a hóna alá rejti a csomagot.) Hát azt hiszi ön, hogy hízó ser-tesre alkuszik? A szenzáció ára szabott, mint a zsemleé, kell — nem kell?

Tormas: Kell, kell, as az üzlet megkötetett.

*** Jogászok táncestélye.** December 8-án rendezi első táncestélyet a helyb. jogakademia ifjusága. A meghívók már a nyomdában vannak s a rendezőség névsora teljes garanciája annak, hogy a tél emez első muat-aga kelle- mes emlékeket fog maga után hagyni.

* **Érdekes billiárd parthie.** Rendkívül érdekes fogadásnak voltak tanúi vasárnap az „EMKE” kavéház vendégei. Egy honvédszázados és egy közös huszár főhadnagy fogadást kötöttek az „Emke”-ben egy parthiera olyképpen, hogy, a vesztes fél köteles ellenfeleinek a főtrafikban található összes havanna szivarokat megvásárolni. Az érdekes parthie nagy érdeklődés mellett ment végbe, s győztes a honvédszázados lett, ellenfele pedig másnap megvásárolta a nagytrafikban található összes havanna szivarokat, mintegy 65 ládat majdnem 1000 korona értékben.

* **A debreczeni izr. hitközség 1900. évi december hó 2-án, vasárnap d. u. 2 órakor a kis-ujtcai iskola tanácstermében közgyűlést tart.** Targy: Az Ármós-fele hazas-telek megszerzése és e célból 10,000 kor. kölcsön felvétele.

Tornaegyleti közgyűlés. A debreczeni Tornaegylet jövő hét pénteken, december hó 7-én este 8 órakor a szokott havi összejövetele helyén (Márkus-fele vendéglő külön helyiségében) rendkívül közgyűlést tart, melyre az egylet tagjai ez uton is meghívotnak.

Targy: Az elnökség meghatalmazása az egylet ingatlanok Debreczen sz. k. város részére való eladására. Debreczen 1900. november hó 27-én. Dr. Kenez Gyula, egyleti elnök.

* **Uj szer, mely különösen alkalmas a száj- és fogak ápására az oly gyorsan megkedvelt Kosmin.** A Kosmin tulajdonosa a hárszékben minden más fertőtlenítő szert és mindamellett nem tamadja meg a fogak zománczát és ezenkívül igen kellemes ízű.

A berlini fogorvos egylet egyik ülése alkalmából, Dr. Bume Berlin a Kosmin szájvizet rendkívül ajánlotta de más szakferfiak is mint korszakalotó horderejű találmányt említik.

* **Mit vegyünk férfiaknak karácsonyra?** Hatarozottan a legalkalmasabb karácsonyi és ujvi ajándékok férfiak részére Schwartz Daniel tajtekipa metsző üzletében a Bika szálloda épületében kaphatók u. m. csakis valódi tajtekipak és szipkak, minden alakban és árban, valamint bőrből penz, dohány és szivartarczák, sétatapczák ezüst foggantyúval már 4 frittól kezdve. Sakk és Domino játékok a legjutányosabb árban. Monogrammos és cimerez pipak mielőbb megrendelendők, hogy a kellő időre elkészülhessenek.

Színház.

Premiere a debreczeni színházban. — Bar korlatozuk lapunk színházi kritikai rovatát a társulat végtelen nagy öröme, nem maradhatunk hata megőzött többi laptársainknak, a midőn a színház évad egy igazán kiemelkedő szenzációjáról vagyunk kénytelenek írni. Az a szenzáció egy premiere. — Kérjük ha igazgató mindenben igyekszik a közönség kegyeit kideremlni, különösen a műsor összeállítás tekintetében. — Fogadjuk lapunk utján a közönség halaját és elismerését, hogy tegnap immet egy eddig még soha nem látott szindarabot nyújtott közönségünknek. A premiere címe különben: **Sulamith.**

Becsapott színházi publikum. Ismeretes a közönség előtt az a különös viselkedés, melyet a sajtó és Komjathy János között lekezdett afférban a Debreczeni Ellenőr tanúsított. Ez a jeles, az igazgató potya páholyát

igénybevevő ujság nem vállalt szolidaritást a többi lapokkal azért, mert ők másodemeleti ptyapaholyban ülve, sokkal »magasabb» szempontokból vizsgálhatják a színház dolgait.

A lapok közös megalapodás szerint a színházról kivéve kritikát tudomást nem vesznek. Nem úgy a »Debreczeni Ellenőr.» Az nem csak hogy kritikát vesz, de közli az egész hónap műsorát, és éppen ez, a mi felbosszant minden embert, a ki azt a hivatalos ujságot olvassa.

A derék lapban a műsor ugyanis ugyan közölve, hogy mindent adnak a színházban csak azt nem, a mit az Ellenőr jelez. Például: Keddre jelzi a Baek előadását, s megy a csöndör'ésig megunt, a mult színházi ideyben ledaralt Sulamith, Szerdára a Troubadurit, s megy a Baek. C-ütörtökre a kis lordot, s megy a Doll t. Péntekre az arany embert s adjak Dollyt, Szombatra New-york szépe, pedig diszolódas lesz. Ez aztán megbizhatóság.

Ugy látszik az Ellenőr kész minden zagyvagságot összehírkálni, csak a részvényes urak fenyes kegyelme ne forduljon el tőle, s a direktor ur ne vonja meg a potya kakas-üllőt.

A közönség azonban tájékozhatja magát, s megállapíthatja, hogy színházi dolgokban mennyire lelkiismeretes forrón szeretet' potyapáholyal bíró a világ és színház dolgait »magasabb» szempontokból elbíraló lap-társunk.

IRODALOM.

A »Vasárnapi Ujság» november 25-iki száma 24 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Beniczky Ferencz» (arczképpel, fői-pánsága jubileumára). — Költemények: »Vörösmarty emléke.» Csengey Gusztávtól. — »Vörösmarty.» Koroda Páltól. — Regénytar: »Borsa Józsi.» Elbeszélés. Irta Bársony István (Neogrady Antal rajzaival). — »Ponoma uti levelei.» Irta Stockton R. Frank (az angol kiadás eredeti illusztrációival). — »Amerikai ke. e. kedés.» — »Farkas József» (arczképpel). — »Küzdelem a tudóvész ellen.» — »Szent Péter esernyőj.» Mikszáth Kálmán regénye. (Neogrady Antal rajzaival). — »Gazdasági népkönyvtárak» (képpel). — »A trónörökös vadászata Torontalban.» (képpel). — »Szibéria» (képekkel) Sochaczewsky Sándor lengyel festő festményei után). — »Az Erzsébet szanatórium alapkövetelének ünnepelye» (képekkel) Benzur Gyula rajza és fényképek után). — »Egy új iskola épületének felavatása Temesvárt» (képekkel). — »A téli kiállítás bírálói a Mücsarnokban» (képpel). — »Magyar ember a boer haborbuban» (Pechy Tibor arczképpel). — »Vörösmarty-ünnepék» — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Keptalány, Egyvel-g. stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyde-évre négy kor., a »Politikai Ujdonságok»-kal és »Világkróniká»-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanítt megrendelhető a »Képes Néplap», legolcsóbb ujság a magyar nép számára, fel-évre 2 korona 80 fillér.

CSARNOK.

Nemes rozsdá.

Irta: **Gozsdu Elek.**

A nagy korosma külön szobájában kevés volt még a vendég; mindössze Hüke Pali és Csekmez Dani ütek benn ebéd után két óra óta. A korosmáros az egyik sarok asztal mellett szundikált, s időnként horkantott egyet.

A lompos pinczér inkább szoká ból, mint szükségből, minduntalan megpiszkálta a vaskályhában a szentüzet, a mikor pedig ki-tódult a fojtó füst.

Hüke Pál a bőrpamlagra heveredve pihent. Időnként szippantott egyet barnára kiszitt makra pipájából, s gyönyörködött a viola színbe játszó füstfelhőségekben.

Csekmez Dani egy virginia szivar törött derekát igazgatta, s közbe kegyetlenül káromkodott; szidta a kormányt, a mely már a virginia szivarokon is csal, majd egy szilaj nótá végét dudorászta, mi közben a virginia derekát a tekert szivarpapirost nyaldosta.

Hüke Pali jó izüt ásított, kiverte a pipáját, fölkel és kibamult a jégvirágos ablakon. Kis vártatva oda állott Csekmez Dani elébe, egy ideig mosolyogva nézte kioldását, és mikor ez szeleltetni kezdte a szivart, eluevette magát és mondta:

— Ugyan vád már a földhöz azt a rongy szivart!

— Nem vagyok hunczut! Azt hiszed tán, hogy hitel-zó vagyok!

Hüke megfordult a sarkán, az ablakhoz ment, ott oézegette a csizmáit, gyönyörködött izmos lábszáraiban, aztán ropogtatta a csizmája talpat.

Mély csönd következett. Behallatszott az udvarról a szemétdombon kotorászó varjúk károgása; tisztán ki lehetett venni a fal órán minden ketyenesét.

Csekmez Dani mérgesen földhöz vágta a szivart, s a kezébe vett egy ujságot. Kis idő múlva lecsapta és mondta:

— Ugy látszik, ma sem lesz semmi!

Lehetetlen ebben a rongy lésekben egy becsületes partit összehozni. Az embert meg-öli az unalom!

Hüke Pali egy hosszú ásítással felelt, s aztán széles tenyerével csapkodta a czomb-ját.

— Hát igazán Pali, mit csináljunk?

— Mit? Olvass ujságot!

— Hát te miért nem olvasol he? Minek a' nekem? Mi közöm a világhoz? Bánom is én, ha egész Európa a feje bubjára áll! Hát neked van közöd hozzá? Van a...

— Te talán még azt sem tudod, hogy a czárt a levegőbe röpítettek?

— A czárt? Már hogyné tudnám, hiszen illumináltam! Egy boglya szalmá világitotta meg a tanyámat!

— Nalam költő égett Dani, mert hogy én szeretem a szabadságot!

— Fölgyujtanám az egész tanyámat, ha a világ minden császarja a levegőbe röpülne!

— Ezer szerencséd Dani, hogy nálunk szabad bolondokat is beszélni!

— Micsoda célzás ez? Az apám banderista volt a koronázaskor, én nagy ujjai-
val vagyok magasabb, és még a megye zasz-
laját is vihethem ilyen alkalommal, ha meg-
segít az Isten, Micsoda isteni czező lehetett
az komám! Egy hónapig készülődés a szék-
holyen! Lópróba, ruhapróba, lovaglási próba,
kis ebéd, nagy ebéd, köszöntők, muzsika!
Haj, haj! Aztán felutazás, parádé, a merre
szemed lát! Az a rengeteg magnás! Azok a
paripák! Szegény apám beszélte, — mikor
meglátták a barsony dolmányát, meg a kő-
csagos forgóját, aztán azt a sugar szép ba-
juszat, azt kérdezték tőle:

»Ugy-e? Az ur Csekmez? A jó erre
— be volt tanítva a hunczut — levágta a
fejét, az orra jóformán a szügyit érte; ra-
gyogott, csilámlott rajta a szerszám s ugy
bólintott apám helyett: »Igen, azok vagyunk!«
Kell is nekem a respublika! Papaszemes
professor elnök, a ki talán zongoramester
volt valamikor. Már én ilyen vagyok.

Hüke Pali halgatott; széles arczát a
tenyerére tamasztva, édes merengésnek adta
magát.

— Szép multság biz' a no! — szólt
végre, mikor látta, hogy Csekmez nem foly-
tatja.

Elhallgattak mind a ketten. Az arczu-
kon látszott, hogy élvezik a felidezett ke-
peket. Hüke Pali elkezdte füttyölni a Rákó-
czy-indulót, Csekmez Dani meg verte ujjával
hozzá a taktust. Egyszerre egymás szemé
közé néztek és elnevettek magukat,

Csekmez aztán farkas szemet nezett Hülkével és kérdezte:

- Te! Szeretnél te király lenni?
- Nagy dolog!

Csekmez öklével az asztalra csapott és mondta:

— Én bizony szeretnék!

Hülke a pipáját kezdte tömni, miközben megnyomva minden szót, mondta:

— Hiszen a mi azt illeti kevés olyan király van a világon, a ki homi hazudozások néldül, apai ágon oly magasra fel tudna vinni a nemzetiségét, mint a Hülke család: Azt írja valamelyik krónikás: „Hülke de genere Kundla igaz, hogy 1549-ben hibáesett a nemzetiségbe, mert a mint tudva van, Hülke Kristóf az egyszemű, beleszeretett egy olasz kisasszonyba, a kinek a nemessége kétes, de az idő ezt a kis rozsdát már regen kiköszörülte, azóta már ragyog a helye. Hogy ezután mi lesz...?”

Hülke Pali felsőhajtott és a labzáján végighuzva két szál gyufát, rágyújtott és a szippantások között mondta:

— De hogy ezután mi lesz — azt már — csak az a — jó isten — tudja — én — nem!

Csekmez Dani az újságot forgatta, aztán mind a két könnyökével rátamaszkodott; alát a tenyerére illesztette és mosolygott:

— Azt mondják pusztulunk, veszünk; Vajon igaz volna-e hé?

— Ki tudná?

— Tulajdonképen miért nem kérjük mi a kamarási méltóságot? Jussunk van hozzá!

— Úr vagyok én anélkül is! Minek a nekem? Hát te mit csinálnál vele?

— Hiszen csak tréfáltam Palkó! Cseledek biz azok, akárki mit mond!

Hülke bort töltött, kocczintottak, ittak és szó nélkül letették a poharat. (Vége következik.)

M. á. vasutak menetrendje 1900. okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli	12 —	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	7 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6 46
Csak Szatmárig	reg.	5 22
Miskolc—Kassa felé	reg.	8 22
Miskolc—Kassa felé	este	6 58
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4 01
	m. áll. v.-tól	reg. 5 28
	vásártérről	reg. 5 51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-tól	d. u. 4 06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u. 4 15
	m. áll. v.-tól	d. e. 11 20
	vásártérről	d. e. 11 20
Füzes-Abony felé m. á. v.-tól	reg.	4 42
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5 —
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 21
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 03

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8 10
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5 45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9 40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6 50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	9 15
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	1 55
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.		
(P.-Ladányig gy.-v. átszállással).	este	9 15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11 41
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 33
Budapest felől	reg.	7 41
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 14
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 51
" " " " " " " "	d. u.	12 16
" " " " " " " "	d. u.	3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
Csak Szatmárról	este	6 45
(gyorsv.)	este	8 46
Kassa—Miskolc felől	reg.	8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől déli	12 07	
Kassa—Miskolc felől	este	7 53
	vásártérré	reg. 8 09
	máv.-hoz	reg. 8 17
B.-Sz.-Mihály—	vásártérré	este 6 26
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz	este 6 35
	vásártérré	d. u. 3 22
	máv.-hoz	d. u. 3 30
F.-Abony felől vartérré	d. u.	5 36
" " " " " " " "	m. á. v.-hoz	d. u. 5 45
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérré	reg.	7 50
" " " " " " " "	máv.-hoz	reg. 8 —
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 18
" " " " " " " "	d. u.	3 31

STEIERI LODEN minden tisztán szappinnal.

Öltönyekre
Képenyekre
Havolokra
Sportöltönyökre
Tűszelők ruhákra
Valamint egyenruhákra

Legdivatosabb és legjobb minőségű posztószövetek uri ruhák részére.

Legnagyobb raktár szövetekben

Téli kabátok részére

Fekete és kék kammgarnok.
Cheviot 3 koronától fölfelé.
Mintákat ingyen és bérmentve küld

a Kastner és Öhler Grác czég
Posztó szövetek osztálya.

POLGÁR SÁNDOR

m. kir. szabad. nyert orvosi mű- és kötszerész

BUDAPEST,
VII. Erzsébet-körút 50 sz.
Ajánlja dusan felszerelt raktársaját gyártmányu orvosi sebészeti és betegápolási tárgyakra.

Saját találmányu m. kir. szabadalmazott Polgár féle

SÉRVKÖTŐ
haskötő, görcsér elleni gummi harisnya, orthopaedia-készületek, műlábak és kezek stb.
Valódi francia különlegességek F. Bergerand fils párisi gyárából.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Utánzás ellen védve 16302 sz.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vestag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

2 bolthelyiség a kereskedő társulat palotájában Piac-u. 8 sz. egyik azonnal, másik 1901. újévtől kezdve kiadó. Értekezhetni bent az udvarban a háznagynál.

Cséplőgéprészek, lendkerekek, tenyegyek, nagy vasajtók és vas ablakácsok, kovács vas kapató Klein Jakab ócska vasaru telepen Piacz-u. 26. Nagy trafik udvarán. Ugyanott a legmagasabb árban vesznek át ócska vasat és mindenféle femet.

Templomülés a debreczeni Deák-Ferencz-utcai izr. templomban középhajó 3-ik pad, I. sz. sarok ülés örök aron eladó. — Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Erzsébet szőlőtelep.

Szőlővessző eladás.

A gr. Dégenfeld József és dr. Balványi Miklós urak tulajdonát képező „Erzsébet” szőlőtelep kitűnő minőségű fajtisza szőlővessző terméséből ez évben mintegy 500.000 darab eladó és pedig:

I. Két éves gyökeres.

Olasz rizling, kadarka oportó, nagy-burgundi és kövidinka őszi szállításra ezrenként 20 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 22 korona.

II. Sima vessző

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagy-burgundi, kövidinka, ezerjő és zöld szilváni őszi szállításra ezrenként 5 kor. 1901. tavasszal átvéve ezrenként 7 korona.

III. Csemego szőlővessző.

Fehér és piros chasselas és passatutti őszi szállításra ezrenként 10 kor., 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 12 koronáért.

Nagyban vásárlásnál 10% engedmény.

A megrendelés eszközölhető az „Erzsébet” szőlőtelep irodájában Debreczen, Kossuth-u. 32.

Schneider-féle Páfrány-tokocskák, (Galandos-elhajtó.)

Millió embernek a szor visszaadta egészségét!

Kik galandferegben és gyomorhajban szenvednek.

Védjegy. **Pántlikagiliszta fejestől,**

a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállás mellett a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagiliszta féreg nincs is jelen az életkor megjelenő. **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a belső külföld részére 4 ft postai utánvétellel vagy 3.50 előre való beküldésével. **A pántlikagiliszta tünetei a következők:** Az arc halványasárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emésztetlenség, étvágytalanság felváltva mohó étvágygyal, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások a szédülés főleg éhgyomornal, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemlés, a test megtágadása, gyomorsav, gyomorfű, gyakori felbűfögés, bélgörcs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuró, szívó fájdalmak és szurások a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendtelenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál óhajtása.

Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF** gyógyszerésznél, Resiozán, Fő-utca 49. (Délmagyarország.)

Téli kabát prémmel
8 frttól.

Flanell és selyem
blousok.

Női és leány
félpaletok.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltöket és

diszitett női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, **Kistemplom-bazár.**

Divatosan diszitett
női kalap 3 frttól.

Gyermekek köpenyek
3 frttól.

Szörmegallérok, muf-
fok és nyakcolliék.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír cégnyomással
1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással
1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott
Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.